

Sygn. akt VIII U 881/17 Post. z dn. 24.05.2017 r. sprostowano oczywistą omyłkę pisarską

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Gulska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Pełczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 kwietnia 2017 roku w L.

sprawy B. K.

przeciwko Dyrektorowi(...)(...) w L.

o wojskową rentę inwalidzką

na skutek odwołania A. K.

w związku z niewydaniem decyzji przez Dyrektora(...)w L. o prawo do renty wojskowej inwalidzkiej

1. ustala G. K. prawo do wojskowej renty inwalidzkiej w okresie od dnia 29 września 2014 roku do dnia 7 lutego 2017 roku;
2. zasądza od Dyrektora (...) w L. na rzecz B. K. kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII U 881/17

UZASADNIENIE

Wnioskodawca G. K. złożył do Dyrektora (...) w L. odwołanie, w którym zarzucił, że wojskowy organ rentowy nie wydał decyzji w przedmiocie odmowy ustalenia prawa do wojskowej renty inwalidzkiej poprzedzonej orzeczeniem Centralnej (...) Lekarskiej w W. z dnia 4 grudnia 2014 roku, utrzymującej w mocy orzeczenie Rejonowej (...) w L. z dnia 16 października 2014 roku.

Zaskarżając zaniechanie wydania decyzji, domagał się uwzględnienia odwołania przez zobowiązanie organu rentowego do wydania decyzji w terminie 14 dni od dnia otrzymania odpisu odwołania ewentualnie o orzeczenie przez Sąd Okręgowy co do meritum sprawy poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do wojskowej renty inwalidzkiej. W uzasadnieniu wskazał, że choruje na nerwicę neurasteniczno-depresyjną znacznie upośledzającą sprawność nastroju i nie rokującą poprawy, stan jego zdrowia ulega pogorszeniu (odwołanie k. 2-6 a.s.).

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego odrzucenie podnosząc, że wniosek G. K. dotyczył jedynie skierowania na ponowne badanie lekarskie, a dokonane ustalenia Rejonowej (...) Lekarskiej w L. oraz Centralnej (...)

Lekarskiej w W. z 2014 roku nie zmieniły się. W konsekwencji nie było podstaw do wydania przez organ rentowy decyzji (odpowiedź na odwołanie k. 9-10 a.s.).

W toku postępowania strony popierały stanowisko prezentowane w sprawie.

Postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2017 roku Sąd Okręgowy w Lublinie zawiesił postępowanie na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. z uwagi na śmierć G. K., po czym podjął zawieszono postępowanie z udziałem B. K. jako następcy prawnego wnioskodawcy (k. 97v a.s.). B. K. popierała odwołanie.

Organ rentowy wnosił o odrzucenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Lublinie ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca G. K. urodzony (...) był z zawodu mechanikiem. W okresie od 5 września 1984 roku do 31 grudnia 2003 roku pełnił służbę zawodową (k. 21 a.r.).

Z dniem 31 grudnia 2003 roku wnioskodawca został zwolniony z zawodowej służby wojskowej. Decyzją z dnia 28 stycznia 2004 roku Dyrektor (...) w L. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury wojskowej od dnia 1 stycznia 2004 roku (decyzja k. 16 a.e.).

Na podstawie decyzji Dyrektora (...) z dnia 2 lutego 2005 roku (decyzja k. 29 a.e.), wydanej w oparciu o orzeczenie Terenowej Wojskowej Komisji Lekarskiej w D. z dnia 19 stycznia 2005 roku wnioskodawca nabył prawo do wojskowej renty inwalidzkiej. W oparciu o kolejne orzeczenia Terenowej (...) Lekarskiej w D., prawo do renty inwalidzkiej było ustalane wnioskodawcy decyzjami Dyrektora(...) w L. do dnia 31 października 2013 roku (decyzja k. 45 a.e.).

W dniu 21 sierpnia 2013 roku wnioskodawca został skierowany na badanie w sprawie orzeczenia inwalidztwa (skierowanie k. 23 a.e.). Po przeprowadzeniu badania kontrolnego Rejonowa (...)Lekarska w L. orzeczeniem nr(...) z dnia 16 stycznia 2014 roku nie zaliczyła wnioskodawcy do żadnej grupy inwalidztwa, uznając go za zdolnego do zawodowej służby wojskowej (k. 34 a.e.). Po rozpoznaniu odwołania od powyższego orzeczenia, Centralna (...) w W. w orzeczeniu z dnia 13 marca 2014 roku utrzymała w mocy orzeczenie Rejonowej (...) Lekarska w L. (k. 32 a.e.).

W oparciu o orzeczenie Rejonowej (...)Lekarskiej w L., Dyrektor (...) decyzją z dnia 9 kwietnia 2014 roku odmówił wnioskodawcy prawa do wojskowej renty inwalidzkiej (k. 78 a.e.).

W dniu 29 września 2014 roku G. K. złożył pismo, w którym powołując się na istotne pogorszenie stanu zdrowia, wniósł o skierowanie go na badanie przez Rejonową (...)Lekarską w L. celem określenia aktualnego stanu zdrowia i zakwalifikowania go ponownie do odpowiedniej grupy inwalidzkiej (wniosek k. 37 a.e.).

Rejonowa Wojskowa Komisja Lekarska w L., po przeprowadzeniu badania orzeczeniem nr(...) z dnia 16 października 2014 roku nie zaliczyła wnioskodawcy do żadnej grupy inwalidztwa, uznając go za zdolnego do zawodowej służby wojskowej (orzeczenie k. 42 a.e.). Centralna (...)Lekarska w W. w związku z postępowaniem odwoławczym utrzymała w mocy powyższe orzeczenie (...)Lekarskiej w L. (k. 40 a.e.).

W oparciu o orzeczenie Rejonowej (...) Lekarskiej w L., Dyrektor (...)nie wydał decyzji w przedmiocie odmowy prawa do wojskowej renty inwalidzkiej (bezsporne).

Wnioskodawca G. K. zmarł w dniu(...) roku (akt zgonu k. 78 a.s.).

Okoliczność, czy wnioskodawca był całkowicie niezdolny do służby, a także grupy inwalidztwa była sporna w niniejszej sprawie. Jednocześnie ustalenie tego faktu wymagało wiadomości specjalistycznych. Z tych względów Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy: psychiatry, neurologa, ortopedy i laryngologa oraz biegłego psychologa.

W opinii sporządzonej w dniu 28 czerwca 2016 roku biegli rozpoznali u wnioskodawcy (...) (...) w badaniach (...) Zaliczyli odwołującego do trzeciej grupy inwalidztwa żołnierzy całkowicie niezdolnych do służby od dnia 19 stycznia 2005 roku do nadal.

W opinii biegłego neurologa, (...) (...).

W badaniu psychiatrycznym u opiniowanego nie (...)W konkluzji uznali, że całość obrazu klinicznego sprowadzała nadal całkowitą niezdolność do zawodowej służby wojskowej, ale nie powodowała niezdolności do pracy (opinia k. 38-41 a.s.).

W opinii uzupełniającej sporządzonej w dniu 16 lutego 2017 roku biegli psychiatra i psycholog podtrzymali swoją opinię. Wskazali, iż ustaleń dokonali na podstawie Rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 8 stycznia 2010 roku (Dz. U. 2010, nr 15, poz. 80) na podstawie par. 66 pkt 3. Wskazali, że rozpoznane (...) (...) (...) Uznali, że pozwalały one na zaliczenie opiniowanego do III-ciej grupy inwalidztwa żołnierzy całkowicie niezdolnych do pracy, zgodnie z artykułem 20 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku. Wskazali, że niezdolność trwa do 30 czerwca 2018 roku (opinia uzupełniająca k. 71 a.s.).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o przytoczone dowody z opinii biegłych lekarzy sądowych, dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy oraz wojskowego organu rentowego, które obdarzono wiarą w całości. Dokumenty te zostały sporządzone w przepisanej formie, w oparciu o obowiązujące w dacie ich wydania przepisy prawne, przez kompetentne osoby w ramach przysługujących im uprawnień. Ustaleń faktycznych dotyczących kwestii całkowitej niezdolności do służby Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o opinie biegłych sądowych specjalistów psychiatry i psychologa, jako schorzeń wiodących u odwołującego. Opinie te zostały wydane w oparciu o szczegółową analizę dokumentacji leczenia G. K., z uwzględnieniem wyników badań pomocniczych. Opracowane zostały przez lekarzy o specjalizacjach z zakresu schorzeń, na które cierpiał wnioskodawca. Zawierały ponadto dostateczne uzasadnienie wniosków końcowych. Sąd za miarodajne uznał twierdzenia biegłych sądowych psychiatry i psychologa w wywołanej opinii, którzy jednoznacznie wskazali, że odwołujący był całkowicie niezdolny do służby wojskowej i powinien zostać zaliczony do III grupy inwalidzkiej zgodnie z art. 20 ust. 1 punkt 3 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego, wnioski zawarte w wywołanych opiniach zostały wystarczająco uzasadnione. Z tych względów Sąd uznał opinię biegłych sądowych wywołanych w sprawie za wiarygodne, miarodajne i wyczerpujące, a przez to przedstawiające wystarczające wiadomości specjalne, niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 roku, sygn. II UKN 96/99, OSNP z 2000 roku Nr 23, poz. 869).

Dodatkowo podnieść należy, iż z uwagi na brak zastrzeżeń złożonych przez strony Sąd Okręgowy nie prowadził dalszego postępowania dowodowego. Stosownie bowiem do treści art. 286 k.p.c. Sąd podejmie dalsze czynności dowodowe, jeśli uzna to za konieczne dla wyjaśnienia okoliczności spornych. Byłoby to uzasadnione tylko wówczas, kiedy sporządzone opinie były sprzeczne lub niewłaściwie uzasadnione. Sąd Okręgowy miał w tym zakresie na względzie stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 27 lipca 2010 roku (II CSK 119/10, LEX nr 603161) oraz postanowieniu z dnia 19 sierpnia 2009 roku (III CSK 7/09, LEX nr 533130), zgodnie z którym Sąd ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych opinii biegłych lub opinii instytutu, gdy zachodzi taka potrzeba, a więc wtedy gdy przeprowadzone już opinie zawierają istotne luki, są niekompletne, bo nie odpowiadają na postawione tezy dowodowe, niejasne, czyli nienależycie uzasadnione lub nieweryfikowalne, to jest gdy przedstawione ekspertyzy nie pozwalają organowi orzekającemu zweryfikować zawartego w niej rozumowania co do trafności wniosków końcowych. Taka sytuacja nie zachodziła w rozpoznawanej sprawie.

Odwołanie następcy prawnego ubezpieczonego G. K. w związku z niewydaniem decyzji przez Dyrektora (...) w L. podlegało merytorycznemu rozpoznaniu.

Stosownie do regulacji art. 477¹⁴ § 3 k.p.c. jeżeli odwołanie wniesiono w związku z niewydaniem decyzji przez organ rentowy, Sąd w razie uwzględnienia odwołania zobowiązuje organ rentowy do wydania decyzji w określonym terminie, zawiadamiając o tym organ nadrzędny, lub orzeka co do istoty sprawy. Jednocześnie sąd stwierdza, czy niewydanie decyzji przez organ rentowy miało miejsce z rażącym naruszeniem prawa. Warunkiem skutecznego wniesienia skargi na milczenie organu rentowego jest niewydanie decyzji w przepisany terminie.

Zgodnie z treścią art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin (t.j. Dz. U. 2016, poz. 1037) żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej, emerytów i rencistów kierują do wojskowych komisji lekarskich z urzędu albo na ich wniosek wojskowe organy emerytalne. W niniejszej sprawie, pomimo złożenia wniosku w dniu 29 września 2014 roku i skierowania wnioskodawcy na ponowne badanie lekarskie przez Rejonową (...), wojskowy organ rentowy nie wydał w niniejszej sprawie decyzji w przedmiocie wojskowej renty inwalidzkiej, o której mowa w art. 31 ust. 1-3a ustawy. Stosownie do treści tego przepisu, prawo do zaopatrzenia emerytalnego i wysokość świadczeń pieniężnych z tytułu tego zaopatrzenia ustala w formie decyzji wojskowy organ emerytalny. Decyzję doręcza się zainteresowanemu na piśmie wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego wszczyna się na wniosek zainteresowanego. Powinno być zakończone nie później niż w terminie 60 dni od dnia zgłoszenia wniosku.

Za nieuprawnioną należało uznać argumentację prezentowaną w toku postępowania, że Dyrektor (...)w L. nie miał podstaw do wydania decyzji w przedmiocie wojskowej renty inwalidzkiej, gdyż wniosek G. K. dotyczył jedynie skierowania na ponowne badanie lekarskie, a dokonane ustalenia przez Rejonową (...) Lekarską oraz Centralną (...) Lekarskiej w W. w 2014 roku nie uległy zmianie. Pomimo wniosku uprawnionego, wojskowy organ rentowy nie później niż w terminie 60 dni od dnia jego zgłoszenia nie odniósł się merytorycznie do żądania G. K..

Ze względu na niewydanie decyzji przez organ rentowy we właściwym terminie, dopuszczalne było wniesienie odwołania przed Sądem Okręgowym w trybie art. 477¹⁴ § 3 k.p.c. Wskazać przy tym należy, iż kodeks nie ustanawia żadnego ograniczenia czasowego dla odwołania w związku z niewydaniem decyzji, w związku z czym można ją wnieść w każdym czasie po upływie tego terminu (Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, 2012, wyd. 4 pod redakcją T. Erecińskiego, Lexis Nexis, tom 2, teza 11.)

Przeprowadzone w niniejszym postępowaniu postępowania dowodowego wykazało, że odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 19 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin, renta inwalidzka przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, który stał się inwalidą wskutek stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu:

- 1) w czasie pełnienia służby albo
- 2) w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby, jeżeli inwalidztwo jest następstwem urazów doznanych w czasie pełnienia służby lub chorób powstałych w tym czasie;
- 3) w ciągu 3 lat po zwolnieniu ze służby wojskowej, jeżeli inwalidztwo jest następstwem wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej.

Stanie się inwalidą oznacza utratę całkowitej zdolności do zawodowej służby wojskowej, co nie oznacza jednak, że osoba taka musi być niezdolną całkowicie lub częściowo do pracy. Art. 20 wprowadza bowiem definicję inwalidztwa, ustalając w ust. 1 trzy grupy inwalidztwa żołnierzy całkowicie niezdolnych do służby:

- 1) I grupę - obejmującą całkowicie niezdolnych do pracy;
- 2) II grupę - obejmującą częściowo niezdolnych do pracy;

3) III grupę - obejmującą zdolnych do pracy.

Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy, w zależności od przyczyny powstania inwalidztwa pozostaje ono w związku lub nie pozostaje w związku ze służbą.

Ponieważ przepisy ustawy z 10 grudnia 1993 roku o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin nie zawierają własnej definicji pojęcia całkowitej i częściowej niezdolności do pracy, uprawnione jest przyjęcie poprzez odesłanie z art. 11 tej ustawy definicji tych pojęć, jakie nadaje im art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. j. Dz. U. 2016, poz. 887 ze zm.). Zgodnie z przepisami tego artykułu osobą niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Przy czym całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Sporządzone w toku postępowanie opinie biegłych sądowych psychiatry i psychologa wskazywały na istnienie takiego stopnia naruszenia sprawności organizmu G. K., które sprowadzały całkowitą niezdolność do zawodowej służby wojskowej (opinia k. 38-41 a.s.) oraz pozwoliły na zaliczenie opiniowanego do III-ciej grupy inwalidztwa żołnierzy całkowicie niezdolnych do pracy, zgodnie z artykułem 20 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 grudnia 1993 roku.

Mając powyższe na uwadze oraz na podstawie art. 477¹⁴ § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy w Lublinie orzekł merytorycznie w sprawie, ustalając G. K. \ prawo do wojskowej renty inwalidzkiej w okresie od dnia 29 września 2014 roku, to jest od daty złożenia wniosku do dnia (...) roku (daty zgonu).

Orzeczenie o zwrocie kosztów procesu uzasadnia przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c., a ich wysokość w kwocie 120 złotych ustalono na podstawie § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U z 2013, poz. 461, ze zm), w wersji obowiązującej w dacie złożenia odwołania.